BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

## Karta katalogowa guzika btrm006504





## Dane szczegółowe

| | |
|---|---|
| Właściciel: | **Leśny_Szlak** |
| Kraj: | **Polska** |
| Okres historyczny: | **Królestwo Polskie (Polska)** |
| Znaleziono: | **b.d.** |
| Materiał awersu: | **mosiądz** |
| Materiał rewersu: | **mosiądz** |
| Wykończenie: | **brak** |
| Sygnowanie: | **ARLT** |
| Wytwórca: | **ARLT (Wien)** |
| Średnica: | **25.0 mm** |
| Typ uszka: | **drut** |
| Rant: | **●---** |
| Profil: | **\|\| - dwuwarstwowy, płasko-płaski** |

### Występujące elementy

- korona [otwarta; 9-pałek]
- tarcza

### Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-24 13:52**

# Opis guzika btrm006504

**Polski guzik liberyjny** - austriackiej produkcji (herb na tarczy herbowej)
***© buttonarium.eu***

**Awers** przedstawia polski herb szlachecki Pilawa, powyżej herbu znajduje się dziewięciopałkowa koroną hrabiowską z klejnotem w postaci pióropusza z pięciu strusich piór, po bokach umieszczono bogate motywy rośinne, na obrzeżu guzika brak wypukłego rantu.

Wikipedia.pl - Pilawa (herb szlachecki)
Wikipedia.pl - Lista polskich rodów hrabiowskich

**Rewers** sygnowany: (dwugłowy orzeł austriacki) FRIED. ARLT. - napis umieszczono na szarfie.

**Przeznaczenie i datowanie** - ogólnie
Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępności, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieniegdzie aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

**Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:**

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

**Ciekawostka**
Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

**Źródła**
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem na tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem bez tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem i koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem bez korony rangowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z samą koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki w wersji małżeńskiej
GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013
www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

# Wytwórca: ARLT (Wien)

**Friedrich ARLT & Comp in Wien** - istnieje dużo guzików wykonanych w tej firmie, część z nich posiada sygnaturę z jednogłowym orłem oraz pękami rózg liktorskich.

● Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz.* ***Nie zapomnij podać źródeł informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:44**